

Sygn. akt IV KK 354/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

w sprawie **D. K.**

skazanej z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 i 4 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron,

w dniu 26 stycznia 2022 r.

kwestii dopuszczalności kasacji Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 4 sierpnia 2020 r., sygn. akt XXIII Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 28 lutego 2020 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa wydatkami poniesionymi przez Sąd Najwyższy.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z 28 lutego 2020 r., uznał D. K. za winną popełnienia paserstwa akcyzowego i celnego wyczerpującego jednocześnie znamiona przestępstwa skarbowego i wykroczenia skarbowego, zamieszczając m.in. w opisie czynu, że przechowywała „336,00 kg tytoniu do palenia w 19 workach”, i skazał ją za to na grzywnę w ilości 400 stawek dziennych, każda w wysokości 100 zł, oraz orzekł przepadek przez zniszczenie m.in. 336,00 kg tytoniu do palenia w 19 workach. Sąd Okręgowy w K. – po rozpoznaniu 4 sierpnia

2020 r. apelacji prokuratora (domagał się jedynie zastąpienia w opisie czynu wagi tytoniu: z 336 kg na 366 kg i uzupełnienia podstawy prawnej przepadku) oraz apelacji oskarżonej (kwestionowała wymiar kary i orzeczenie o kosztach) – zmienił tylko podstawę prawną orzeczenia o przepadku, a w pozostałej części utrzymał w mocy pierwszoinstancyjny wyrok.

Wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył w całości kasacją z dnia 8 lipca 2021 r. na niekorzyść oskarżonej Prokurator Generalny. Zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na nieskorygowaniu wagi przedmiotu czynu zabronionego – z 336 kg na 366 kg, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się niedopuszczalna.

Cała bezdyskusyjna nieprawidłowość, polegająca na zamieszczeniu w opisie przypisanego oskarżonej czynu błędnej wagi tytoniu (336 kg zamiast 366 kg), była pośrednim efektem zrezygnowania przez Sąd a quo z przyjętej w akcie oskarżenia redakcji zarzutu, w którym szczegółowo podano, w jakim pomieszczeniu i w jakim pojeździe sprawczyni przechowywała określone ilości konkretnego wyrobu akcyzowego (tytoniu). Sięgnięcie przez Sąd meriti po bardziej zwięzłą konstrukcję opisu czynu – skądinąd słusznie – doprowadziło do wystąpienia oczywistej omyłki rachunkowej. Wolno mniemać, że do błędnego wpisania wagi przedmiotu czynu doszło w wyniku nieprawidłowego zastosowania działania matematycznego w postaci dodawania.

Warto w tym miejscu podkreślić, że oczywiste omyłki mogą dotyczyć każdego elementu orzeczenia, bez względu na jego doniosłość procesową (zob. postan. SN z 4 stycznia 2017 r., II KK 274/16). Ważne jest tylko, aby skorygowanie takiej omyłki nie wiązało się z naruszeniem czyichkolwiek rzeczywistych i słusznym interesów i aby nie uchybiało żadnym rudymmentarnym wartościom procesowym (zob. postan. SN z 1 października 2020 r., III KK 403/19).

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wskazane przez skarżącego uchybienie miało charakter niezamierzony. Również zachowanie Sądu odwoławczego w tej kwestii było następstwem przeoczenia lub pośpiechu przy

wyrokowaniu. Dał temu wyraz Sąd ad quem w motywacyjnej części swojego rozstrzygnięcia (pkt 3, Lp. 1).

Sąd Najwyższy, stojąc na stanowisku, że wskazana przez autora kasacji nieprawidłowość stanowiła oczywistą omyłkę rachunkową w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.k., był zdania, że skoro jej sprostowanie może nastąpić w każdym czasie i mieć miejsce poza ramami głównego postępowania (zarówno pierwszoinstancyjnego, jak i odwoławczego), to brak jest podstaw prawnych, aby korygowanie takiego błędu dokonywane było za pomocą nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci kasacji, co musiałoby łączyć się ze wzruszeniem prawomocnego orzeczenia (zob. postan. SN z 28 stycznia 2020 r., IV KK 768/18).

W tym stanie rzeczy – pozostając nadto w przekonaniu, że nazbyt formalistyczne podejście skarżącego, obce polskiemu ustawodawstwu karnoprocesowemu, nie tylko nie prowadzi do podniesienia sprawności i efektywności postępowania karnego, ale przeciwnie, generuje jego przewlekłość – Sąd Najwyższy pozostawił kasację bez rozpoznania (art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.) Wydatkami poniesionymi przez Sąd Najwyższy obciążono Skarb Państwa po myśli art. 638 k.p.k.

Na koniec wypadało stwierdzić, że sprostowania oczywistej omyłki w niniejszej sprawie nie mógł dokonać Sąd Najwyższy, jako że uprawniony jest korzystać z instytucji określonej w art. 105 k.p.k. wyłącznie w odniesieniu do wydanych przez siebie rozstrzygnięć. Nie ma natomiast takich kompetencji w związku z rozpoznawaniem kasacji w stosunku do omyłek w orzeczeniach sądów odwoławczych czy sądów pierwszej instancji, gdyż nie może zostać potraktowany jako „instancja odwoławcza” w rozumieniu art. 105 § 2 k.p.k. (zob. wyr. SN z 20 sierpnia 2020 r., IV KK 251/19). Aktywność w tym zakresie powinna sprowadzać się do dokonania odpowiedniego sprostowania nie tylko w opisie przypisanego skazanej czynu (pkt 1), ale i w orzeczeniu o przepadku prohibitów (pkt 2); ta ostatnia kwestia uszła uwagi autora prokuratorskiej apelacji, a przecież i w tym rozstrzygnięciu jest mowa o niewłaściwym ciężarze przeznaczonego do przepadku przez zniszczenie tytoniu do palenia.